

Pohádka pana Přednosty - O Číňanovi

Bylo krásné ráno. Sluníčko zašimralo spící Borůvku na nosíku. Jednou, podruhé, potřetí, až kýchla a otevřela oči. Sotva se stačila trochu rozkoukat, ozvalo se cinkání výstražníků u nedalekého přejezdu. Borůvka se usmála. Kterápak lokomotiva asi pojedje? Zdálo se slyšet klapání a odfukování, zpoza keřů se vynořila Bardotka a se zasyčením zastavila na nedaleké zastávce.

Dveře mašinky se otevřely a na perón vystoupilo několik cestujících. Mezi nimi i pán v železničářské uniformě, s červenou čepicí na hlavě. Protáhl se, zsalutoval odjíždějící Bardotce a svižným krokem vyrazil směrem k silnici.

„Kampak má asi namířeno?“, pomyslela si Borůvka.

Jaké bylo její překvapení, když neznámý cestující zastavil přímo u jejích vrátek, poškrábal si ukazováčkem hustý knír pod nosem, posunul červenou čepici více do čela a zazvonil na zvonek. Borůvka napětím ani nedýchala. Kdyby měla kolečka, hned by se k vrátkům rozjela. Její pán sice také neměl kolečka, ale zato měl rychlé nohy a pospíchal otevřít.

„Ale to je mi vzácná návštěva!“, zahalekal od vrátek, „jen račte dál“. Za malou chvíli už kráčet k mašině i s „panem neznámým“.

Borůvka si muže prohlížela. Líbil se jí. Vypadal rozpustile, měl bystré oči a široce se usmíval. „Představuji Vám naši Borůvku“, představil Borůvčin pán mašinku, jak se sluší a patří. Borůvka se tázavě podívala na neznámého. Její pán pochopil a dodal: „Borůvko, tohle je sám pan Přednosta. Je to ten nejslavnější přednosta v celé republice.“

Borůvce by málem spadla brada, kdyby jí neměla pořádně přichycenou.

Málem bych zapomněl děti. Víte vy, kdo je to přednosta? To je takový důležitý pán na dráze, kterého musí všichni poslouchat. Výpravčí, výhybkáři, signalisté, závoráři – no zkrátka takový vládce celého nádražního království. A tenhle náš Přednosta s velkým „P“ byl opravdu moc a moc slavný. Jen se zeptejte maminek, tatínků, babiček i dědečků, určitě si ho pamatují. A jak uměl vyprávět! To bylo historek a příběhů. A legrace s ním byla, no jéje.

Přednosta si se zájmem prohlížel Borůvku. Mašinka se mu líbila. Cvrnkl jí prstem do nosíku, vylezl po schůdkách do kabinky a usadil se v sedačce. Sevřel v rukou Borůvčin volant a se spokojeným výdechem se opřel o opěrku. Vypadal spokojeně.

Jak se tak v kabině rozhlížel, zaujal ho vysoký kovový válec, který viděl otevřenými dvířky. Zamrkal jednou, podruhé, protřel si oči, jestli ho zrak nešálí a vyskočil z kabinky, ani se nezdržoval schůdkami.

„Ať do mě závory uhodí, jestli to není Číňan!“, zvolal nadšeně a spěchal k válci, který vypadal – no skoro jako nějaká udírna se stříškou, kladívkem a dvířky.

Závory nikde poblíž nebyly, a i kdyby byly, Přednostu by neuhodily. Měl pravdu. Byl to skutečně Číňan.

„Vzácného pomocníka tady máte“, řekl uznale a poklepal na Číňana. Borůvčin pán se potěšeně usmál, otevřel kovová dvířka, zalovil rukou ve válci, uvnitř to zarachotilo a „bim!“ - Číňanovo kladívko zvučně uhodilo do stříšky.

Ten jasný zvuk se nesl po okolí, až se oba černí psi, kteří patřili k domku a střežili celé muzeum, hlasitě rozštěkali. Přednosta se zasmál: „Je vidět, že vaši pejskové jdou ve stopách prapředka Puntí.“

„Puntí? Jakého Puntí?“, nechápal Borůvčin pán.

I Borůvka zvědavě nastražila zrcátka, aby jí nic neuniklo.

„Inu, to vám musím vyprávět“, odvětil Přednosta a opřel se o Číňana.

V době prvních počátků našich železnic nebyly ještě telefony, vysílačky ani telegrafy. Podél kolejí stávaly strážní domky, kterým se říkalo vechtry.

U bývalého vechtru nyní žiješ i ty, Borůvko. Domeček už sice vypadá jinak, je novější, větší a modernější, ale kdysi na jeho místě stával strážní domek.

A kdo zde žil? Člověk, kterému se říkalo strážník tratě.

Strážníci kontrolovali koleje a starali se o bezpečnou jízdu vlaků. Dorozumívali se mezi sousedními vechtry nejprve pomocí barevných praporků, které vytahovali na stožár jako vlajku a později pomocí dvou velikých košů, které vypadaly jako dva obří míče. Podle toho, jak vysoko míče vytáhli, poznal sousední strážník, co je potřeba udělat a stejný vzkaz předal na svém stožáru dalšímu.

Když byl koš úplně nahoře, znamenalo to pro mašinky volnou cestu, když byl vytažený jen do půlky, musela lokomotiva zpomalit a když visel koš jen nízko, musel každý vlak zastavit. V noci se pod koše zavěšovala lucerna s červeným světlem, aby bylo na koše vidět.

Když však byla mlha, neviděli strážníci na sousední koše a museli běhat jeden ke druhému a vzkazy si předávat. A to se něco naběhali.

Až se jednou u strážních domků objevil právě Číňan.

Jeho údery kladívkem do zvonkové čepice bylo dobře slyšet a brzy se strážníci mezi sebou začali dorozumívat počtem úderů zvonku.

Když bylo potřeba zastavit vlak, zacinkal Číňan: „bim-bim-bim , bim-bim ... zas-tav-te, vla-ky.“ Když bylo potřeba vyslat železniční stroj na pomoc, ozvalo se pět úderů po sobě: „bim-bim-bim-bim-bim ... hned-poš-le-te-stroj“.

Nikomu už nevadila mlha, ani tma. Zvon Číňana se rozléhal široko daleko.

V jednom strážním domku bydlel starý pan Labuda. Měl rád mašinky a vždy, když nějaká projížděla kolem, běžel jí pozdravit. U domku měl svojí zahrádku s růžemi, vedle domku králíkárnou s ušatými králíky a na dvorku psa Punt'á.

Punt'á byl chytrý pejsek. Věděl, jak to na železnici chodí a nikdy neběhal po kolejích. Kdepak, koleje byly jen pro jeho kamarádky mašinky. Však ony mu také nejezdily po dvorku.

Když se u jejich domku objevil Číňan, Punt'á ho nejprve zvědavě očichal a přemýšlel, k čemu ta vysoká kovová věc asi slouží. Na budou to nevypadá, dvířka měl ten Číňan moc vysoko. „Možná, že je to patník“, pomyslel si pejsek a rozhodl se ho vyzkoušet. Zvedl nožičku, že si tu divnou věc označí, když vtom Číňan zaburácel mohutným úderem zvonku: „BIM!“ To se ale Punt'á polekal. Ta kovová věc se mu vůbec nelíbila. Zavrčel a pak se na Číňana zlostně rozštěkal.

Punt'ův pán se zasmál: „Nerozčiluj se Punt'ó. To je náš nový pomocník. Však se spolu brzy skamarádíte.“

Punt'ovi se ale Číňan nelíbil. „Takový protivný stroj“, pomyslel si. „Nebudu s ním kamarádit! Ne a ne! Vrrrr, haf!“

Číňanovi se zase nelíbil Punt'á. Ten rošťák mu vždycky štěkal, do jeho zvonění. Kolikrát zacinkal Číňan, tolikrát zaštěkal Punt'á.

„Jedeš odsud ty zlostná chlupatá koule?! Přestaň štěkat nebo to celé popletu!“, bručel si pod vousy. Nejradši by na Punt'á zadupal, ale měl jen jednu silnou nohu a to se dupat nedá, ještě by upadl. Tak na něj alespoň zahrozil kladívkem: „Jedeš pryč?!“

Ale kdepak Punt'á. Štěkal Číňanovi dál přímo pod nosem: „haf haf haf“.

Jednou v noci přišla velká bouřka. Pršelo, blýskalo se a foukal silný vítr. Starý Labuda spal jako zabítý. Nebylo mu dnes celý den dobře a únava ho zmožila.

Vítr se opřel do starého dubu, který stál nedaleko vechtru. Zafučel jednou, až se strom rozkolébal, zafučel podruhé, až dřevo zapraskalo a „fúúúú“, zafoukal potřetí. Stoleté dřevo ten nápor nevydrželo a strom dopadl na koleje – PRÁÁÁSK! To byla rána!

Vylekaný Punt'a vyskočil ze své boudy. „Co to bylo za ránu?“ rozhlížel se kolem sebe. Proběhl celý dvorek a vyběhl až ke kolejím.

„To je ale nadělení!“, poštěkával nad spadlým stromem, „jestli tudy pojede mašinka, tak do stromu jistě narazí. Haf haf!“

Šťouchl do dřevěné překážky čumákem, ale ta se ani nehnu.

„Musím to rychle povědět svému pánovi“, pomyslel si Punt'a a už utíkal k domku. Štěkal a štěkal, ale jeho pán ho neslyšel. Spal a hromy a vítr přerušovaly Punt'ův zoufalý štěkot. „Haf haf haf, co teď?“, pomyslel si pejsek a rozhlížel se kolem. Jeho pohled padl na spícího Číňana.

„Nedá se nic dělat, musím Číňana vzbudit sám. Jen on dokáže mašinku zastavit“, řekl si Punt'a a už pelášil k tomu protivnému stroji.

Předními tlapkami se opřel o Číňanovu velkou nohu, strčil do něj čumákem a začal štěkat: „haf-haf-haf, haf-haf ... zas-tav-te, vla-ky“.

Číňan se probudil a podíval na pejska. „Co mě budiš, rošťáku? Jedeš pryč?!“ Ale Punt'a spustil znovu: „haf-haf-haf, haf-haf.“ „To je přece pokyn k zastavení vlaku!“, došlo Číňanovi a zkoumavě pohlédl na pejska, jestli to není zase nějaká psí rošťárna. Kdepak, Punt'a se tvářil prosebně a zoufale. Něco se muselo stát!

Číňan se na pejska povzbudivě usmál a předal jeho vzkaz sousednímu Číňanovi: „bim-bim-bim, bim-bim!“

K nedalekému strážnímu domku právě přijížděla mašinka Všudybylka. Soused strážník zaslechl Číňanovo volání a lokomotivu včas zastavil. „Kdepak holka, dál nemůžeš.“

Zvonění probudilo i starého Labudu. „Co se to děje?!“, vylekal se a honem vyběhl z domku. Hned si všiml stromu ležícího na kolejích a zдалky již přibíhal soused strážník. Pustili se spolu do odklizení dubu.

„Ufff,“ řekl ulehčeně Labuda sousedovi, „ještěže jsi mašinku nepustil dál. Mohlo se stát velké neštěstí.“

„To tvůj Číňan volal, abych Všudybylku zastavil“, řekl mu soused strážník.

„Můj Číňan?“, podivil se starý Labuda. „Jak mohl sám od sebe volat o pomoc?“

Podíval se na Číňana, podíval se na Punt'u a rázem mu bylo všechno jasné. Ti dva už se na sebe nemračili, ale tvářili se spokojeně a spiklenecky, jako dva nejlepší kamarádi.

Zanedlouho byl strom z kolejí pryč a Všudybylka

mohla pokračovat v cestě. Když projížděla kolem strážního domku, u kterého stál pan Labuda, pejsek Punt'a i hlasitý Čiňan, vesele zahoukala. Starý Labuda lokomotivě zamával, pohladil pejska po chytré hlavičce a poplácal Čiňana.

„Mám to ale dobré pomocníky. Bez vás by to mohlo s mašinkou špatně dopadnout.“

Od té doby spolu Punt'a i Čiňan kamarádili.

Jakmile bylo potřeba dát povel ostatním strážníkům, rozléhalo se po kraji Čiňanovo zvonění, doprovázené pejskovým štěkotem. To byl ale koncert!

Lidé v okolí se usmívali, okolní strážníci si libovali, že takto určitě žádný povel nepřeslechnou a projíždějící mašinky zdravily ty dva nerozlučné kamarády veselým houkáním.

Přednosta dovyprávěl. Psi hlídači leželi u Přednostových nohou a pozorně poslouchali. Příběh o Punt'ovi se jim líbil. Přednosta se zvedl a přešel k Čiňanovi. Sáhl do otevřených dvířek.

„Bim“, zazpíval Čiňan. „Bim-bim, bim-bim-bim. Ko-nec, po-hád-ky“.

